

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд

за придобиване на образователна и научна степен „доктор” в

Научна област: 3. Социални, стопански и правни науки,

Професионално направление: 3.3. Политически науки,

Научна специалност „Политология“,

на **Румяна Атанасова Попова**

на тема:

„Национализмът в Европейския съюз“,

от Доц. д-р Петя Стоянова Пачкова

(ЮЗУ „Неофит Рилски”, Философски факултет,

катедра „Философски и политически науки”)

I. Обща оценка на дисертацията

Дисертацията отговаря на изискванията от гледна точка на обем, структура, използвана литература. Състои се от 217 страници, включва увод, 3 глави и заключение, а в библиографията са посочени 180 източника на български и английски език, както и 87 електронни източника.

В увода са формулирани целите, задачите, обекта и предмета на анализа, очертани са използваните методи, формулирана е основната теза на изследването. В трите глави на дисертационния труд са очертани основни проблеми в развитието на национализма в Европа.

II. Основни приноси на дисертацията и критични бележки към текста

Основна характеристика на темата на дисертацията е нейната актуалност. Анализът на национализма като идеология и практика става все по-необходим, защото глобализацията води до активизирането му, а оттам и до реални социално-политически промени в отделните държави, а и в Европейския съюз като цяло. Анализът на явлението би трябвало да служи за по-правилна политическа и гражданска ориентация на всички граждани, а, от друга страна за по-правилни управленски решения.

Приносен момент е опитът да се формулират, структурират и йерархизират основните причини, които водят до разцвет на национализма. Като такива се анализират фактори от различно естество, от различни сфери на обществения живот и с различна значимост. Основен проблем в дисертациония анализ е недостатъчно смелото определяне на интересите на социалните групи като основен фактор, основа на комплекса от фактори, за ориентиране към националистическата идеология и практика. Като че ли има уклон ориентирането към национализма да се представя като проява повече на емоционални подбуди, а не толкова на рационални съображения. По-ясното акцентирание на рационалните съображения и оценката на реалното социално-икономическо положение на индивидите и общностите като основен фактор за ориентация към национализма би улеснило

докторантката да реши дали и доколко национализмът е явление с положителен или с отрицателен знак. Оценката за това може да се прави както от гледна точка на отделни социални общности, така и от гледна точка на обществото като цяло. Обикновено национализмът е полезен за едни и вреден за други социални субекти.

Друг основен принос на дисертацията е подбирането на огромен емпиричен материал и опитът той да бъде типологизиран. Докторантката не залита по посока на излишно теоретизиране, а отчита значението на фактите. И очертава основните тенденции в развитието на национализма в европейските страни. На основата на този емпиричен материал в дисертацията читателят придобива сериозна представа за развитието на националистическата идеология, практики и субекти в различните европейски страни. Разглеждането на национализма на наднационално /европейско/, национално и регионално ниво е приносен момент.

Разбира се би могло да се изисква от докторантката и по-смело и задълбочено разграничаване на различните национализми в зависимост от комплекса от условия във всяка страна и регион. Но това вероятно може да е повод за доразвиване на темата в по-нататъшни нейни изследвания.

Докторантката се отличава с ясна мисъл, способност и стремеж към обективен анализ на сложни и емоционално наситени обществени явления.

Количеството и качеството на използваната литература е впечатляващо. Това е помогнало на докторантката в първите глави да очертае различните подходи и концепции при анализа на явлението.

III. Заключение

Настоящото становище е изготвено според изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и ВПРАС на ЮЗУ „Неофит Рилски“ и съгласно Заповед №1296/02.06.2017 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

В заключение, като имам предвид приносите на докторската работа и нейната актуалност предлагам на научното жури за провеждане на защитата на дисертационния труд на тема „Национализмът в Европейския съюз“, да присъди на Румяна Атанасова Попова образователната и научна степен „доктор“ в Научната област: 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление: 3.3. Политически науки, Научна специалност „Политология“.

13.06.2017 г.

Благоевград

Подпис:

/Доц. д-р Петя Пачкова/